

Ο ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΝΕΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

«...ἀπεκδυσάμενοι τόν παλαιόν άνθρωπον»

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος πολλές φορές κάνει λόγο γιά τή ζωή τοῦ ἀνθρώπου στό σημερινό ἀνάγνωσμα. Π.χ. μάς παρουσιάζει τό Χριστό νά εἶναι ἡ ζωή μας, « ἡ ζωή ὑμῶν» (Κοθ. γ´ 4). Μᾶς λέγει ἐπίσης μέ ποιό τρόπο ζούσαμε μέσα στήν ἁμαρτία καί στά πάθη πρὶν γνωρίσουμε τήν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου: «ἐν οἷς καί ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτε ἐν τούτοις» (ὄπ.π. γ´ 7). Μᾶς μιλάει γιά τόν παλαιό ἄνθρωπο καί γιά τό νέο, δηλ. γιά τήν καινούργια πνευματική κατάσταση τῆς χάριτος πού ζεῖ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν ἀπαρνηθεῖ μέ τήν καρδιά του ὅλα ἐκεῖνα πού τόν χωρίζουν ἀπό τό Θεό. Χαρακτηριστικά θά τελειώσει καί θά πεί: «τά πάντα καί ἐν πᾶσι Χριστός» (ὄπ.π. γ´ 11). Ἐμεῖς ἀπ’ ὅλα αὐτά θά δοῦμε τό λόγο του πού ἀναφέρεται στόν παλαιό καί τό νέο ἄνθρωπο.

Ὁ παλαιός ἄνθρωπος

Ἕνας καθηγητής τῆς Θεολογίας (Ἰωάννης Καραβιδόπουλος) περιγράφει χαρακτηριστικά τόν παλαιό ἄνθρωπο. «Παλαιός ἄνθρωπος» εἶναι ὁ πρό τῆς ἐν Χριστῷ ἀπολυτρώσεως ἄνθρωπος, πού βρίσκεται κάτω ἀπό τό κράτος τῆς ἁμαρτίας καί τῆς δυνάμεως τῆς «σαρκός», ὁ ἄνθρωπος πού σέ ἄλλες ἐπιστολές τοῦ Παύλου ὀνομάζεται «ψυχικός» (Α΄ Κορ. β´ 14) ἢ «σαρκικός» (Ρωμ. ζ´ 14).

Θά μπορούσαμε νά ποῦμε πώς παλαιός ἄνθρωπος κατά τόν Παῦλο εἶναι αὐτός πού ἔχει διεφθαρμένη καί κακεντρεχὴ προαίρεση. Ὁ παλαιός ἄνθρωπος εἶναι στερημένος τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ. Ἐνδέχεται νά εἴμαστε ζωντανοί καί στήν οὐσία νά ἔχουμε νεκρωθεῖ. Ὁ πνευματικός θάνατος μοιάζει μέ τό φίδι πού ρίχνει τό δηλητήριο του, δηλ. τήν ἁμαρτία. Στήν πραγματικότητα, ἡ ζωή εἶναι γιά πολλοὺς θάνατος. Εἶναι δεμένοι μέ τόν παλαιό ἄνθρωπο.

Ὁ νέος ἄνθρωπος

Νέος ἄνθρωπος εἶναι ἐκεῖνος πού ὑπέστη διὰ τοῦ Χριστοῦ τέτοια ριζική ὑπαρξια-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Κολ. γ' 4-11)

Ἡ νέκρωση τῶν παθῶν

Ἀδελφοί, ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἣτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, δι' ἧς ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας, ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτη ἐν αὐτοῖς· νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, **ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον** σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, ὅπου οὐκ ἔστι Ἑλληγ καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός.

κὴ μεταλλαγῆ, ὥστε νὰ μὴν κυριαρχεῖται πιά ἀπὸ τῆ σάρκα, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Ὁ Παῦλος σ' ἀλλή του ἐπιστολῆ τὸν ἄνθρωπο αὐτόν τὸν ὀνομάζει «καινόν» (Ἐφ. β' 15). Ὁ κατ' ἐξοχὴν καινός, δηλ. νέος, εἶναι ὁ Χριστός, πού κατόρθωσε μὲ τὴν ἐνσάρκωσή του νὰ ἐνώσει τὰ διεστῶτα, δηλ. τὸ Θεὸ καὶ τὸν ἄνθρωπο, τίς ἐντολές καὶ τὰ δόγματα καὶ νὰ «κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινόν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην» (ὁπ.π.). Νέος ἄνθρωπος καὶ κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἄνθρωπος συμπίπτουν. Ὁ ἅγιος Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος στὶς πνευματικὲς του ὁμιλίες γράφει χαρακτηριστικὰ γιὰ τὸ νέο ἄνθρωπο: ἐάν ἐπιθυμεῖ ἡ καρδιά πάντοτε τὸ Θεό, αὐτός εἶναι ὁ Κύριος τῆς καρδιάς· ἐάν ὁμως κάποιος δεθεῖ στὰ κοσμικὰ πράγματα ἢ καὶ σέ κάτι ἄλλο πού μὲ τὴ λογικὴ μας δὲν φαίνεται κακό, ὅπως π.χ. σέ οἰκεῖα ἄνθρώπινα πρόσωπα, «ἐκεῖνο αὐτοῦ ἐστὶν ὁ θεός». Μὲ ὅ,τι δένεται καὶ ταυτίζεται κάποιος, αὐτό εἶναι καὶ ὁ θεός του.

Πῶς ἐπιτυγχάνεται ὁ καινούργιος ἄνθρωπος;

Ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ δὲν ἐπιτυγχάνεται ἄπαξ, ἀλλὰ ἀπαιτεῖται μιὰ διαρκὴς ἀνακαίνιση. Ὅταν ἀρχίσουμε νὰ ἀγωνιζόμεσθε σωστά καὶ καταλάβουμε τὰ πάθη πού μᾶς ἔχουν ὑποδουλώσει, τότε ἐκπληκτος ὁ ἄνθρωπος συνειδητοποιεῖ μιὰ ἀλήθεια. Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος εἶναι γαντζωμένος γερὰ στὴν ψυχὴ μας. Δέ φεύγει εὐκολά. Ἀκόμη καὶ τὰ πιο μικρά πάθη μας, τὰ νομιζόμενα ἀπὸ μᾶς μικρά πάθη, δὲν ὑποχωροῦν. Θὰ περάσει πολὺς χρόνος γιὰ νὰ ἐλευθερωθοῦμε ἀπὸ τίς τυραννικὲς μας ἁμαρτίες. Ἐκεῖ πού θὰ νομίζουμε πῶς νικήσαμε κάποιο πάθος, π.χ. τὸ θυμὸ ἢ τὴν ὀργὴ ἢ τὴν πορνεία ἢ τὴ φιλαυτία μας, θὰ δοῦμε νὰ ξεδιπλώνεται ἀπὸ μέσα μας ὀλοζώντανο. Τὰ πάθη τοῦ ἀνθρώπου, λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, εἶναι φιλιεπίστροφα, δηλ. ἀγαποῦν νὰ γυρίζουν πάλι στὸν ἄνθρωπο καὶ νὰ τὸν ταλαιπωροῦν. Πρέπει νὰ

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ὅταν ὁ Χριστός, πού εἶναι ἡ ζωὴ μας, φανερωθῆ, τότε καί σεῖς θά φανερωθῆτε μαζί του δοξασμένοι. Νεκρώσατε λοιπόν ὅ,τι γήϊνον εἶναι μέσα σας, δηλαδή τὴν πορνείαν, τὴν ἀκαθαρσίαν, τὸ πάθος, τὴν κακὴν ἐπιθυμίαν καί τὴν πλεονεξίαν, ἡ ὁποία εἶναι εἰδωλολατρεία, ἔνεκα τῶν ὁποίων ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπάνω εἰς τοὺς ἀπειθεῖς ἄνθρωπος. Αὐτὰ ἀκολουθοῦσατε καί σεῖς κάποτε, ὅταν ἐζούσατε αὐτὴν τὴν ζωὴν. Ἀλλὰ τώρα ἀποβάλατε καί σεῖς ὅλα αὐτά, τὴν ὀργὴν, τὸν θυμὸν, τὴν κακίαν, τὴν δυσφήμισιν, τὴν αἰσχρολογία τοῦ στόματος. Μὴ λέτε ψέμματα ὁ ἓνας εἰς τὸν ἄλλον, **ἀφοῦ ἔχετε ἀποβάλει τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον** μέ τὰς πράξεις του, καί ἔχετε ἐνδυθῆ τὸν νέον, ὁ ὁποῖος ἀνανεοῦται εἰς ἐπίγνωσιν κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Δημιουργοῦ του. Τώρα δὲν ὑπάρχει πλέον Ἑλλήν καί Ἰουδαῖος, περιτμημένος καί ἀπερίτμητος, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ ὁ Χριστός εἶναι τὰ πάντα καί εἰς πάντας.

(*Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ*).

δώσει ὅλο τὸν ἑαυτὸ του σ' αὐτὸν τὸν ἀγώνα ὁ πιστὸς ἄνθρωπος. Βέβαια, τὸν τελικὸ λόγον πάντοτε τὸν ἔχει ὁ Θεὸς πού μᾶς τονίζει κατηγορηματικά: «...χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν» (Ἰω. ιε' 5). Μόνο μέ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ θά μπορέσουμε νά νικήσουμε καί νά ἐξοβελίσουμε ἀπὸ μέσα μας τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο.

Ποιοὶ μᾶς συμπαρίστανται στὸν ἀγώνα μας;

Στὸ μεγάλο καί ισόβιο αὐτὸν ἀγώνα μας συμπαραστάτες, ἐκτός ἀπὸ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ πού δίδεται μέσα στὴν προσευχὴ, στὴν ἄσκηση καί στὰ μυστήρια, εἶναι ὁ Πνευματικὸς μας καί τὸ περιβάλλον στό ὁποῖο ζοῦμε. Κανείς δὲν μπορεῖ νά προοδεύσει, ἐάν δὲν ἔχει ἓναν πνευματικὸ ὁδηγὸ καί ἐάν δὲ ζεῖ μέσα σ' ἓνα ὑγιὲς περιβάλλον. Εἶναι ἀπαραίτητα στοιχεῖα αὐτά. Ζώντας μιά γνήσια πνευματικὴ ζωὴ μέσα στὴν Ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα, τότε μόνο ὑπάρχουν ἐλπίδες νά ντυθοῦμε τὸ Χριστὸ πού εἶναι ὁ καινούργιος ἄνθρωπος, τὸ πρότυπο τῆς ζωῆς μας. Ὁ Χριστιανὸς μοχθεῖ, σταυρώνεται, ἀποθνήσκει κατὰ κόσμον, γιὰ νά ζήσει τὴν καινούργια ζωὴ τῆς χάριτος, νά γίνει νέος ἄνθρωπος, νά γίνει ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ.

† Ὁ Ἐδέσ. Ἰω.

16 Ἰανουαρίου 2005: ΚΥΡΙΑΚΗ ἸΒ' ΛΟΥΚΑ (10 ΛΕΙΠΡΩΝ)

Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου· Πευσίππου, Ἐλασίππου, Μεσίππου, Νεονίλλης μάρτ. († 161-180), νεομάρτυρος Νικολάου τοῦ Μυτιληναίου.

Ἦχος: πλ. δ' – Ἑωθινόν: ΙΑ' – Ἀπόστολος: Κολ. γ' 4-11 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιζ' 12-19.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 23 Ἰανουαρίου, Ιδ' Λουκᾶ (Τοῦ Τυφλοῦ).

Ἀπόστολος: Α' Τιμ. α' 15-17 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιη' 35-43.

Η ΘΕΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ (α)

Ἐνα ἀκόμη πολύ σημαντικό θέμα πού φανερώνει τήν πλάνη τῶν ποικίλων αἰρετικῶν εἶναι ἡ στάση τους ἀπέναντι στό κατ' ἐξοχήν μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Θεῆς Εὐχαριστίας.

Ἡ Θεία Εὐχαριστία εἶναι ἡ καρδιά τῆς Ἐκκλησίας, ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο ὁ Χριστός πραγματοποιεῖ τήν υπόσχεσή Του: «καί ἰδοῦ ἐγώ μεθ' ὑμῶν εἶμι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος». Εἶναι ἄλλωστε πολύ χαρακτηριστικό ὅτι παλαιότερα ὅλα τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας ἦταν συνδεδεμένα μέ τή Θεία Λειτουργία καί ἐτελοῦντο κατά τή διάρκειά της.

Τί φρονοῦν ὅμως καί τί πράττουν ἀπέναντι στό μυστήριο αὐτό οἱ αἰρετικοί; Πολλές φορές οὔτε οἱ ἴδιοι δέν ἔχουν ξεκαθαρισμένη στάση. Ἄλλοι τό ἀπορρίπτουν τελείως, ὅπως καί ὅλα τὰ μυστήρια, ἄλλοι τό θεωροῦν συμβολικό, δηλαδή δέν παραδέχονται τήν πραγματική παρουσία τοῦ Χριστοῦ στό μυστήριο, δέν παραδέχονται δηλαδή ὅτι ὁ ἄρτος καί ὁ οἶνος μεταβάλλονται σέ Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ.

Αὐτό ὅμως πού ἔχει σημασία δέν εἶναι τί λένε οἱ αἰρετικοί, ἀλλά τό τί λέγει ἡ Ἐκκλησία, πῶς αὐτή ἔζησε καί ζεῖ τό μυστήριο, γιατί ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ στύλος καί τό ἐδραίωμα τῆς ἀληθείας.

Ἡ παράδοση τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου γίνεται τό βράδυ τῆς Μεγάλης Πέμπτης, τό βράδυ τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. Ἐκεῖνη τήν ὥρα τοῦ ἐβραϊκοῦ δείπνου θά παραδώσει τό Μυστικό Δεῖπνο, θά προσφέρει τόν ἄρτο τόν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάντα. Παίρνει τό ψωμί καί τό εὐλογεῖ καί λέγει: «Λάβετε, φάγετε, τοῦτο ἐστι τό Σῶμά μου». Παίρνει τό κρασί, καί τό εὐλογεῖ καί λέγει: «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτο ἐστι τό αἷμά μου, τό τῆς Καινῆς Διαθήκης, τό περί πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν» (Ματθ. κοτ' 26-28).

Ἄρχιμ. Π. Ἰ.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΠΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στήν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὁμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καί ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στόν Ἱ. Προσκυνηματικό Ναό Ἁγίας Βαρβάρας στόν ὁμώνυμο Λῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καί ὁμιλεῖ ἕνας ἀπό τοῦς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίτιση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» σ' ὄλο τόν κόσμο μέσω Ἰντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>